

L'AUFFRANY

Dins de la família dels accipítrids, el més petit és l'aufrany, conegut també com a guirre o voltor egipci, amb una envergadura de 150 a 170 cm. El seu nom científic és *Neophron percnopterus* i pesa entre 1600 i 2600 grams, la llargada del seu cos és de 58 a 70 cm. Antigament a Egipte eren considerades unes aus sagrades. Es poden trobar per tot Europa, l'Índia i el Nepal. És una au migratòria, arriba a Catalunya a principis de març i se'n va a principis de setembre; uns 6000 exemplars passen per l'estret de Gibraltar per arribar a l'Àfrica transsahariana i central. Viuen preferentment en zones àrides i semiàrides, tot i que poden ocupar altres hàbitats, sempre que hi hagi penya-segats on poder nidificar i trobar suficient aliment. A Catalunya es troba en cingleres de muntanyes calcàries dels Prepirineus, però en els darrers anys se n'han localitzat algunes parelles al sud de Tarragona, criant en talussos fluvials.

Aufrany

Dibuix: M. Dolors Bagué i
Cambra

A la nostra comarca hi ha una parella localitzada a Vilanova de Sau i una altra a Rupit. No és una espècie molt abundant; a principis del segle XX es podia trobar a totes les comarques dels Pirineus i actualment s'està aconseguint una lleugera recuperació de l'espècie a l'Alt Urgell, el Pallars Sobirà, la Cerdanya, el Baix Ebre i al Montsià. A Espanya hi ha el 80% de la població europea, entre 1320 i 1475 parelles. A les Balears i a les Canàries és una au sedentària. Té bàsicament tres perills constants: la mortalitat causada pel verí, principalment en els llocs on

es practica la caça menor, l'electrocució i l'augment de la construcció, que disminueix l'espai del seu hàbitat. El seu plomatge és blanc, a excepció de les plomes primàries i secundàries de les ales, que són de color negre. Té la cara i el coll sense plomall, rodejats de plomes aixecades de color blanc. La pell de la cara és de color groc ataronjat, el bec és prim i corbat, de color groc amb la punta negra, més llarg i no tan fort com en els altres voltors i té les potes de color groc. Els joves són foscos, una mica més clars a l'esquena i a les ales. Els adults quan volen són blancs, amb les ales fosques i la cua en forma romboïdal. Resulten inconfusibles tot i que s'assemblen molt a la cigonya, excepte en la llargada del coll i la cua, que són més petits.

Volen generalment en solitari i en ocasions ho fan en grups o amb altres espècies de voltors o corbs. La seva coloració es pot confondre amb la de l'àliga calçada jove en la seva fase de color clar. Utilitzen el mateix hàbitat que el voltor comú. La seva alimentació és bàsicament carronyaire i s'alimenta de les parts més toves dels animals; menja també peixos, restes de deixalles, rèptils, despulls d'animals de les granges i completa la seva dieta amb insectes. Quan troba ous de la mida dels de gallina els llança al terra per trencar-los i menjar-se'ls. Si és més gros agafa una pedra i la tira sobre l'ou per esclafar-lo.

Quan ve el bon temps, arriben de l'Àfrica i van cap a la mateixa zona de l'any anterior per reproduir-se. Al cap de pocs dies comença l'època de zel durant la qual fan vols acrobàtics sincronitzats molt espectaculars amb els que marquen el seu territori, i comença el festeig, formant parelles que conserven per tota la vida. L'aufrany és un estiujant privilegiat, fa el seu niu en indrets tranquils i amb molta visibilitat, en forats dels penya-segats, tant al mar com a la muntanya i entre 200 i 1000 metres d'alçada. En algunes ocasions nidifiquen en colònies, construeixen el niu amb branques i ossos transportats amb el bec i el cobreixen amb pèls d'animals, generalment amb llana d'ovella; aquesta tasca la

comparteixen el mascle i la femella, entre els mesos de març i abril, impedit el niu, que utilitzaran en anys successius. La posta és d'un o dos ous de 66 x 50 mil·límetres i 90 grams de pes. La incubació la comparteixen els dos durant 45 dies. Generalment sobreviu un poll, el més gran; quan el menjar és escàs l'alimenten i si el petit es mor els hi serveix d'aliment. Els pares marxen al matí i deixen les cries soles, un les vigila de prop i l'altre no torna fins al vespre i els hi porta el menjar. El primer vol el fan als 70 dies i s'independitzen als 90 dies.

Quan comença la migració, si els fills no són prou valents els pares marxen i els hi deixen a prop del niu suficient menjar, en el moment en què són forts per fer el gran viatge se'n van a trobar els seus pares, per instint segueixen el camí dels seus progenitors. Als cinc anys són reproductius i fan la primera migració a Europa. Tenen memòria genètica, en captivitat aprenen les tècniques de supervivència per instint, tot i que no necessiten posar-les en pràctica. L'aufrany, el voltor i el trencaleds són les

tres espècies més importants d'entre els vultúrids. Són necessàries, ja que netegen el bosc d'animals morts i n'eviten la descomposició. Des de l'any 1988 és una espècie protegida, està catalogada en el llibre vermell dels vertebrats ibèrics protegits.

Una parella d'aufrans, un d'ells a punt de trencar un ou amb una pedra.
Dibuix: M. Dolors Bagué i Cambra

Ma. Dolors Bagué Cambra, il·lustradora

**Bar-Braseria
CAL CARRETER**

Ctra. de Vic a Olot, 12
Tel.: 93 852 50 03
08569 CANTONIGRÒS
(Barcelona)

**embotits
del
collsacabra**

**fleca
verdura
pizzes familiars
carnisseria
xarcuteria
productes a l'ast**

C/ Camí Reial, 7 - Cantonigròs - 93 856 50 27
C/ Major, 78 - L'Esquirol - 93 856 87 62

**JCP
pintura**

Josep Comaj Joan

Major, 56
Tel. 93 856 85 45
08511 L'ESQUIROL - STA. M. CORCÓ

**El Quintà
CASA RURAL INDEPENDENT**

Joan Verdaguer Caralt
676 821 671

c. de Baix, 22 - Tel. 93 886 38 60
08511 Taverlet (Osona)
casarural@elquinta.com
www.elquinta.com

**FONDA
MARSAL**

Manya, 3
Tel. 93 852 20 86
08569 RUPIT I PRUIT